

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XXVII. — Izdan in razposlan dne 11. junija 1874.

76.

Ukaz ministerstva za poljedelstvo po dogovoru z ministerstvom za notranje reči in deželno bran od 15. maja 1874,

s katerim se določila o porabi privatnih (necesarških) žebcev za spuščanje ali plemenjenje dopolnjujejo in nekoliko spreminjajo.

Dodatno k ukazoma ministerstva notranjih reči od 25. aprila 1855 (Drž. zak. št. 79), potem ministerstva za trgovino in narodno gospodarstvo, vojnega ministerstva in bivšega državnega ministerstva od 3. februarja 1866 (Drž. zak. št. 18) ukazuje se v izdatnejšo povzdigo konjske reje o porabi necesarskih žebcev za spuščanje tako:

1. Vsak gospodar, ki ima žebca ter bi rad dobil dovolilo (dovolilni list, licencijsko), zapovedano v omenjenih ministerskih ukazih, da bi smel svojega žebca spuščati, naj to za časa zglaš pri političnem okrajnem glavarstvu svojega stanovanjskega.

Čas za tako zglaševanje naj trpi najmanj štiri tedne. Postavlja ga in primerno oznanjuje z natanko določenim iztekom politično deželno poglavarstvo, dogovorno z deželno komisijo za konjerejske reči, a v deželah, kjer take deželne komisije nij, po dogovoru s kmetijsko družbo, bivajočo v mestu, kjer ima deželno poglavarstvo svoj sedež. Politična okrajna glavarstva naj prejete zglasitve po izteku časa za zglaševanje postavljenega polagajo pred politično deželno poglavarstvo.

Kjer posebne okoliščine to svetujejo, sme se razpisilo zglasitev popolnoma opustiti ter precej v zmislu sledečega odstavka 2 oznaniti kraje, v katerih so postavljene pregledovalne (dopuštalne) komisije.

2. Zaradi vsakoletnega pregledovanja (izbiranja) žebcev, ki se hočejo rabiti za plemenilo ali spuščanje, postavlja na podlogi prejetih zglasitev deželna komisija za konjerejske stvari, po dogovoru s političnim deželnim poglavarstvom,

oziroma tam, kjer take deželne komisije nij, politično deželno poglavarstvo, po dogovoru s kmetijsko družbo, pregledovalne komisije, kolikor jih je treba, in določa ob enem kraje, kjer bodi vsaka postavljena, in čas, o katerem se bodo žebci pregledovali.

Dopuščeno je, za več okrajev postaviti samo eno komisijo, ako so razmere ali okolnosti tistega kraja takšne, da gospodarji svoje žebce lahko brez posebne težavnosti in brez nerazmerne zamude priženó pred komisijo.

Število pregledovalnih komisij in kraje, kjer bodo, ter dneve, v katerih bodo uradovale, naj politično deželno poglavarstvo razglasiti dá po okrajnih glavarstvih in županih.

Ogledovanje posameznih žebcev v kakem drugem kraji ali o drugem času sme deželna komisija za konjerejske reči dogovorno s političnim deželnim poglavarstvom (oziroma politično deželno poglavarstvo v dogovoru s kmetijsko družbo) izimkoma samo tedaj dovoliti, kadar dotični gospodar iz svojega poplača troške, ki bi jih prizadela komisija.

3. Pregledovalne komisije se postavljajo na tri leta.

K vsaki pregledovalni komisiji je za ude privzemati razen dveh poslancev deželne komisije za konjerejstvo, oziroma dveh v konjski reji zvedenih nepristranskih kmetovalcev, zlasti tudi po enega zastopnika političnega okrajnega oblastva, ki ga določi dotični okrajni glavar, dalje po enega zastopnika državne žebčarnice in enega preskušenežnega živinozdravnika, ali če takega nij, enega preskušenežnega živinozdravnega kovača.

Udje pregledovalne komisije si volijo iz svoje srede prvomestnika, ki vodi komisijo.

4. Žebci se v določenih krajih in ob postavljenih dnevih javno pregledujejo.

5. Po zgoraj omenjenih ministerskih ukazih sme pregledovalna komisija za plemenilo pripravne izrekati samo take žebce, ki se priženó pred komisijo in ki se pri dotičnem ogledu najdejo, da so zdravi in brez vsake podedovane napake (hibe), da so dobri za pleme in primerni rodovom, kakoršni se v deželi največ nahajajo, in plemenom v deželi vzrejanim.

O dotični pripravnosti ali dobroti razsojuje pregledovalna komisija po večini glasov. Kadar se glasovi enako razhajajo, obveljá tisto mnenje, kateremu je pristopil prvomestnik.

Odgovornost za zvedensko najdenje zadeva samo tiste komisijske ude, kateri so strokovnjaki.

6. Sklep pregledovalne komisije je končno-veljaven ter nij dopuščeno, vzklicavati se proti njemu.

Komisija naj gospodarjem žebcev, katerim je prošnjo za dovolilo odbila, ustno in, če zahtevajo, tudi pismeno pové, zakaj se jim je odreklo.

7. O komisijski razpravi naj se piše zapisnik, katerega podpišejo prvomestnik in vsi komisijski udje. Prvomestnik naj ga odpravi političnemu deželnemu oblastvu, da ga porabi, oziroma priobči deželni komisiji za konjerejske reči. Ta zapisnik naj tudi po imenu kaže, kako se je v vsakem posameznem slučaju izšlo glasovanje.

8. Pregledovalna komisija daje po obrazci *A* na eno leto zastonj dovolilo za spuščanje. To dovolilo daje pravico, žebca, ki ga je v njej na tanko določiti in oznamenjati, v dotičnem okraji in v določenem kraji postaviti za plemenjaka ter ga na mestu ali prostoru za spuščanje namenjenem rabiti za uplemenjanje kobil.

Ako bi se bilo po ministerskem ukazu od 3. februvarja 1866 izimkoma zadobilo dovoljenje, hoditi z žebcem od kraja do kraja, mora se to na dovolilnem listu poočititi.

9. Izkaz podeljenih dovolil naj pregledovalna komisija priobči pristojnemu političnemu okrajnemu oblastvu, katero naj ga po okraji razglasí in vsegar v razvidnosti ima.

10. Gospodar žebca, za katerega je prejel dovolilo, ima dolžnost, za vsako kobilu, na katero ga je spustil, brž po prvem skoku izročiti gospodarju kobile po obrazci *B* spustni listič, v katerem je dostaviti tudi, če jo je žebec še kateri krat pozneje zaskočil, in kdaj.

Spustnino ali skočnino določajo dotičniki, kakor se o njej dogovoré.

Da župan, kakor je v spustnem lističi pristavljeno, na tanko potrdi, kdaj in kako žrebe je kobilu storila, to se priporoča zlasti tudi z ozirom na določilo §. 8, lit. *g*) postave od 16. aprila 1873 (Drž. zak. št. 77) o izbiranju konj za vojstvo.

11. Gospodar žebca, za katerega ima dovolilo, je dolžan po obrazci *C* za tisti čas dotičnega leta, v katerem je čas kobile brejiti, pisati v dveh primerkih (ekzemplarjih) zaporedoma natančen spustni vpisnik o vseh kobilah, na katere je spustil svojega žebca, ter po izteku časa za spuščanje en primerek z dovolilnim listom vred po županstvu poslati političnemu okrajnemu oblastvu, drugi primerek pa sam za svojo rabo hraniti, da bode mogoče poizvediti za žebeta. Politično okrajno oblastvo odpravlja spustne vpisnike z dovolilnimi listi na dotično državno (cesarsko) žebčarnico.

12. Takih žebcev, katere so pri razdajanji konjerejskih daril (premijev), ki je pred dotično dobo spuščanja, poslavi z državnim darilom, praviloma nij treba še posebej priganjati pred pregledovalno komisijo, da bi dovolila za omejeno spustno dobo žebca spuščati.

Vendar naj gospodar takega žebca, predno ga porabi za spuščanje, gre k dotični pregledovalni komisiji ter naj, pokazavši jej spričo o prejetem darilu, poprosi, da mu dá dovolilo za spuščanje žebca.

Ako nij nobenega pomisleka, sme mu pregledovalna komisija brez družega izročiti dovolilni list, za katerega prosi; ako pa kak pomislek najde, naj mu reče, da žebca prižene.

13. Ako se dovolilni list za žebca že prej dá, takó da je do časa, ko se res začne spuščati, preteklo čez tri mesece, tedaj ima gospodar dolžnost, žebca, predno ga porabi za spuščanje, še enkrat po preskušenem živinskem zdravniku ali živinozdravnem kovači, katerega politično okrajno oblastvo v to določi, preiskati dati če je zdrav ali nij.

To, kar najde, in dan, katerega je ogledaval žebca, naj živinozdravni organ zapiše na dotični dovolilni list, ter mora gospodar, predno žebca začne spuščati, položiti ta list pred dotično politično okrajno oblastvo, da mu ga vidira.

14. Ako se v slučaju, omenjenem pod 13, ali pri mesečnem preiskovanji takega žebca po živinozdravniku, katero je zapovedano z ministerskim ukazom od 3. februarja 1866, pokaže kaka spotika, zaradi katere nij več dopustiti, da bi se tisti žebec dalje rabil za plemenilo, tedaj naj preiskovalec to porabo ustavi ter precej naznani to dotičnemu županu, da bode čul nad izpolnitvijo, in pa političnemu okrajnemu oblastvu, da dovolilo nazaj vzeti dá.

15. Politično deželno oblastvo, dogovorno z deželno komisijo za konjerejske reči (oziroma s kmetijsko družbo), sme dopustiti ta izimek od občne dolžnosti, katera po gori omenjenem ministerskem ukazu veljá zastran dovolila pri žebcih za denar spuščanih, da namreč ne potrebujejo takega dovolila tisti, ki imajo svoje kobilarije, če hočejo svoje žebce pripuščati k kobilam za pleme iz kake druge kobilarije, niti gospodarji angleških čistokrvnih žebcev, če jih hočejo pripuščati k tujim kobilam. Samo po sebi se razumé, da pri tem morajo zdravstveni oziri popolnoma zadovoljavati.

16. Političnemu deželnemu oblastvu je prepuščena skrb za to, da se spustni lističi in vpisniki po zapovedanem obrazci natisnejo ter gospodarjem takih žebcev dá na znanje, kje lahko dobodo teh tiskovin, kolikor potrebujejo.

Državna blagajnica se zaradi tega ne sme obremenjati.

17. Politična oblastva naj skrbé, da se ta določila in zlasti tudi določila s kraja v misel vzetih ministerskih ukazov na tanko izpolnjujejo, kolikor poslednja niso predrugačena s pričujočim ukazom, ter naj sosebno čujejo in svojim podstojnim nadzornim organom vелеvajo čuti nad tem, da se vsak slučaj brezoblastne porabe žebcev brez dovolila ali brezoblastne hoje z žebei od enega v drug kraj zaradi spuščanja, in tako tudi vsak slučaj spuščanja žebcev, ki imajo nalezljivo bolezen na sebi, brez odloga vzame v razpravo, kakor postave pišejo.

18. Preklicujeta se §§. 3 in 4 za Česko izdanega ukaza poljedelskega ministerstva od 17. avgusta 1870, o tem, kako postopati pri podeljevanji dovolil za spuščanje privatnih žebcev.

19. Ta določila začnó veljati s tistim dnem, katerega se razglasé.

Chlumecky s. r.

Obrazec A

dovolilnega lista (licencije) za spuščanje plemškega žebca.

Dovolilo za spuščanje.

Podpisana pregledovalna komisija v (kraj, kjer ima komisija svoje stajališče)
 daje (ime gospodarjevo) iz
 (stanovališče gospodarjevo) političnega okraja (ime dotičnega okraja)
 za leto 18 dovolilo, da sme svojega na drugi strani popisanega
 žebca za pleme na tuje kobile spuščati v (tu se pové žebčevo stajališče)

. dne 18

Pregledovalna komisija.

(L. S.)

Popis, kakšen je žebec.

Rod, katerega je

.

Leta

Velikost

Barva

.

Znamenja

Ta žebec je bil zdravniško pregledovan:

Dan	Mesec	Najdenje	Podpis pregledujočega

Obrazec B.

Dežela

Spustno leto 18..

Politični okraj

Spustni listič.

Plemenski žebec z dovolilom (žebčevo ime) (ime in stanova-
lišče gospodarjevo) je bil spuščen na kobilu (ime kobilino in leta)
. (ime kobilinega gospodarja) iz (stanovališče kobili-
nega gospodarja), in to:

prvič dne

drugič „

tretjič „

četrtič „

.

.

. dne 18..

I. I.

gospodar plemškega žebca.

Zgoraj omenjena kobilu je meseca

. 18 . . storilo žebe

(popis in spol)

.

. dne 18..

(L. S.)

I. I.

župan.

Obrazec C

spustnega vpisnika.

Dežela

Politični okraj

Spustni vpisnik

za leto 18 . . o porabi žebca plemenjaka.

(Tu se popisuje, kakšen je)

.
(ime in stanovališče gospodarjevo)

77.**Ukaz pravosodnega ministerstva od 20. maja 1874,**

da se trg Weissenkirchen odkazuje pod okoliš Kremškega mestno-delegiranega okrajnega sodišča v Dolnji Avstriji.

Na podlogi §. 2 postave od 11. junija 1868 (Drž. zak. št. 59) odločuje se trg Weissenkirchen iz okoliša okrajnega sodišča v Spitz-u ter odkazuje v okoliš Kremškega mestno-delegiranega okrajnega sodišča.

Ta ukaz pridi v moč dne 15. julija 1874.

Glaser s. r.

78.**Postava od 21. maja 1874,**

o dogovoru z Dunajsko mestno občino zastran ekskameracije erarskih mostov čez Dunajski rokav reke Dunave in erarskih cest znotraj med Dunajskimi linijami.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem tako:

Člen I.

Vladi se daje oblast, na podlogi priloženih punktacij (osnutkov) z Dunajsko mestno občino skleniti dogovor o pripustitvi cesarskih cest, kar jih je med zdajnimi potrošninskimi linijami mesta Dunaja, in cesarskih mostov čez Dunavski rokav (kanal).

Člen II.

Dunajski mestni občini dodeljuje se za ta pravni posel prostost štemplja in pristojbin (davščin).

Člen III.

Ministru notranjih reči naroča se dogovorno s finančnim ministrom zvršiti to postavo.

V Budim-Pešti, dne 21. maja 1874.

Franc Jožef s. r.

Auersperg s. r.

Lasser s. r.

Pretis s. r.

P u n k t a c i j e.

1. Cesarske ceste, kar jih obsegajo zdanje Dunajske potrošninske linije, z linijskimi uradovišči in mostovi čez nasipni rov vred, po tem cesarski mostovi čez Dunavski rokav dajo se Dunajski mestni občini v občinsko last ali svojino in

torej v tehnično in ekonomično upravo, vendar se, dokler obstojé zdajni linijski uradi, dotična uradovišča ne smejo, če vlada ne privoli, odtegniti dozdanji službi.

2. Državna uprava daje občini na štemplja prosto pobotnico nespremenljiv letni prispevek, namreč 170.000 gl. avstr. veljave.

3. Vsi drugi prispevki državne blagajnice občini Dunajski za vzdrževanje in snaženje cest, kar jih je zdaj znotraj obsežja Dunajskih potrošninskih linij, naj prestanejo ter se na to stran ne sme nič in nikakor zahtevati za delanje cest in mostov po notranjem obsežji teh potrošninskih linij.

4. Nasproti bode mestna občina pozdaj dobivala tiste prispevke, ki jih podjetje konjske železnice (tramway) plačuje v cestno dotacijo.

5. Ceste in mostove je prevzeti v tistem stanu, kakor bodo o dobi izročevanja, kar utegne biti 1. junija 1874.

6. Tudi je potrebne črteže in pomagala izročiti občini.

7. Pod 2 ustanovljena aversovalna vsota je neodvisna od dohodka linijske cestnine ter se napravi še druga domemba o tem, kako se ta vsota izplača, kakor bode sploh o celem tem poslu izdati pogodbo v pravni obliki s potrebnimi kavelami.

8. To pa se nikakor ne dotika razprave o prispevku za napravo Avgartenškega mostu, za katerega je občina prosila.

79.

Ukaz pravosodnega ministerstva od 21. maja 1874,

o napravi okrajnega sodišča v Volarih na Češkem.

Na podlogi §. ^a 2 postave od 11. junija 1868 (Drž. zak. št. 59) ustanovi se v okoliši Peseškega okrožnega sodišča okrajno sodišče z uradnim sedežem v Volarih za občine Volarsko, Gornje- in Doljnje-Šnedorfsko in Češko-Trobsko, ki se s tem odločujejo iz okoliša Prahatiškega okrajnega sodišča, potem za občino Pumperle, ki se odločuje iz okoliša Wimberskega okrajnega sodišča, naposled za občino Humwald, ki se odločuje iz okoliša Planskega okrajnega in Budejeviškega okrožnega sodišča.

Pozneje se dá na znanje, kdaj začne to okrajno sodišče uradovati.

Glaser s. r.

80.

Razglas skupnega ministerstva od 27. maja 1874,

o sklepu državnega zbora zastran cesarskega ukaza od 21. junija 1873 (Drž. zak. št. 114), s katerim so se izdala posebna določila o razdružbi delničarskih družeb.

S tem se daje na znanje, da je državni zbor naredbi cesarskega ukaza od 21. junija 1873 (Drž. zak. št. 114), vsled katere so se na podlogi §. ^a 14 osnovne

postave o državnem zastopu od 21. decembra 1867 (Drž. zak. št. 141) izdala posebna določila o razdružbi delničarskih družeb, podelil poustavno odobrenje.

Auersperg s. r. **Lasser** s. r. **Banhans** s. r. **Stremayr** s. r.
Glaser s. r. **Unger** s. r. **Chlumecky** s. r. **Pretis** s. r.
Horst s. r. **Ziemiałkowski** s. r.

81.

Razglas skupnega ministerstva od 27. maja 1874,

o sklepu državnega zbora zastran cesarskega ukaza od 23. septembra 1873 (Drž. zak. št. 145), s katerim so se vvoznine za žito in sočivje časno odpravile.

S tem se daje na znanje, da je državni zbor naredbi cesarskega ukaza od 23. septembra 1873 (Drž. zak. št. 145), vsled katere so se na podlogi §. 14 osnovne postave o državnem zastopu od 21. decembra 1867 (Drž. zak. št. 141) vvoznine za žito in sočivje časno odpravile, podelil poustavno odobrenje.

Auersperg s. r. **Lasser** s. r. **Banhans** s. r. **Stremayr** s. r.
Glaser s. r. **Unger** s. r. **Chlumecky** s. r. **Pretis** s. r.
Horst s. r. **Ziemiałkowski** s. r.

82.

Razglas finančnega ministerstva od 30. maja 1874,

da se je na kolodvoru c. kr. priv. železnice, slovóče po cesarji Franc Jožefu, na Dunaji napravila velike colnije ekspozitura.

Na Dunajskem kolodvoru c. kr. priv. Cesar-Franc-Jožefove železnice ustanavlja se velike colnije ekspozitura z oblastmi velike colnije I. razreda in z dovoljenjem, uporabljati okrajšani colni postopek na blago po železnici voženo, kakor veleva propis od 18. septembra 1857 (Drž. zak. št. 175), katera ekspozitura začne uradovati 15. dan meseca junija 1874.

Pretis s. r.